

En hribček bom kupil, bom trsek sadil ... poje pesem, toda ti časi so že znanj minili ... Ni kandidatov za obnovo vinogradov, ker je proizvodnja in prodaja vina v globoki krizi ...

Martin je „krstil“ vinsko krizo

Te dni smo obhajali Martina. V marsikateri gostilni je bilo veselo. Martinom so nazdravljali tudi v družinskih krogih. Proti večeru sem na Martinovo soboto tudi sam stopil v bližnjo gostilno. V njej je bilo že veselo Martinovanje. Godba je igrala poskočne melodije, plesalci so se veselo vrteli, strežniki osebje je tekalo z litri od miz do točilnice. V kotu sem zagledal večjo družbo možakarjev, ki so že »krstili« mošt v vino. Znanec v družbi mi je pomahal in prisedel sem k mizi. Ko so se zavedli prisotnosti novinarja, so spremenili temo razgovora. Kot da sem predstavnik države, ne pa samo poročevalec o dogodkih in stanju, me je prvi vprašal: »Pa nam povejte, kakšne rezultate je naše gospodarstvo doseglo letos in kakšna bo njegova pot v prihodnje?« Spomnil sem se na zadnje razprave zvezne skupščine o teh vprašanjih. Ker nisem hotel kvariti martinovanja z razpravami o gospodarstvu, sem le na kratko odgovoril, da je gospodarstvo letos v glavnem prešlo iz lanskega zastoja. Dosegli smo uspešnejše gospodarske rezultate, kot so bili predvideni. Za začetnim razvojem zaostajamo v kmetijstvu, zunanjetrgovinski izmenjavi in zaposlovanju. Ta večer nisem prišel več do besede. Le poslušal sem zdaj tega zdaj onega. Med njimi je bilo nekaj zasebnih kmetovalcev, vinogradnikov, zato ni čudno, da je na ta »vinski« dan tekla beseda okrog vinske krize, ki jo preživljamo.

... Ze vrsto let smo vinogradniki opozarjali na težave merodajne foruma, le-ti pa za izboljšanje niso skoraj ničesar storili. Izvoz vina se zmanjšuje, zmanjšuje pa se tudi potrošnja vina. Kljub temu se je cena vina v zadnjih letih dvignila. Zaloga se kopiči. Samo vprašajte delavce kletarskega obrata Slovenske gorice pri KK Ptuj, koliko je starih zalog. Dosegli smo le to, da se davek na vino plačuje po enoti mere, ne pa več po kakovosti ...

... Potrošniki vina plačamo dvakrat in tudi trikrat več za steklenico vina, kot je odkupna cena pri proizvajalcu. Vino je preobremenjeno z davki in drugimi davki. Baje pripravljajo nove predpise o zvišanju davkatov od proizvodnje in prodaje vina in ostalih alkoholnih pijač. Vinogradništvo niti v teh pogojih ne more napredovati ...

... Izvoz ne gre. Doma imamo polne kleti. Zakaj pretiran uvoz tujih cenovnih vin? Premalo ščitimo naravna vina. Iz leta v leto pijemo slabše vino. Isto je z alkoholnimi pijačami. Vsako lahko kuha žganje in izdeluje različne alkoholne pijače. Proizvodnja alkohola in poraba špirta se iz leta v leto nekontrolirano veča. Ponudbam proizvajalcev, ki ponujajo na primer pristne pijače iz naravnih sadežev, se lahko le posmehujemo. Medtem ko je proizvod-

nja špirta v tujini pod strogim nadzorom, pri nas ne nadzorujemo niti prodaje sladkorja za proizvodnjo žganih pijač ...

... Zadnjič sem bral, da se je za obnovo haloških vinogradov s pomočjo kredita prijavi- lo nezadovoljivo število vinogradnikov. Saj so kreditne zahteve za obnovo in vzdrževanje vinogradov po večini za proizvajalce nesprejemljive. Banke dajejo kredite na kratek odpla-

čilni rok, vezane z visokimi obrestmi ...

... Treba bo določiti take davke na vino, da se bo potrošnja doma večala in ne zmanjševala. Samo poglejte! Pred dobrim mesecem sem prodal mošt po 230 starih dinarjev, danes ga pijemo v tej gostilni že po 500 dinarjev. Izgleda, kot da bi gostinci samo za to, ker so skotalili sod v klet in mošt v literu prinesli na mizo, podražili liter za več kot dvakrat. Na ža-

Ormoški „sejm bil je živ...“

Tradicionalni Martinov sejem, ki je bil v ponedeljek v Ormožu, je privabil v to naše obravskome mesto sorazmerno veliko ljudi, ki so prišli prodajati in kupovat. Na sejmišču in nasipih v mestu je bil ta dan pravi direndaj, na račun pa so prišli tudi gostinci, ki so ta dan prodali precej tekočega pridelka, ki ga je Martin že spremenil v vino. Kramarji so prodajali navadno sejmsko blago, od starih že prenošenih oblačil, spominkov, lončene posode, obutve do naj-sodobnejše in modne konfekcije. Na svoj račun so prišli tudi Ormožanci, ki si za ozimnico niso še niso priskrbeli zelja. Ze zgodaj jutraj smo lahko srečevali, predvsem iz hrvatske strani, težko naložene lojtske vozove z zeljnati glavi. Do zadnjega sedeža in stojišča so bili napolnjeni tudi vsi lokalni avtobusi, katerih prtljažniki so bili težko naloženi s staro in novo kramo.

Ob bežnem pogledu in navideznom zanimanju za cene, je bila na sejmišču med kramarji zelo ostra konkurenca. Vsak je prodajal najboljšo in najcenejšo blago, ki se mu je dalo ob zgovornem mešetarjenju tudi globoko znižati ceno. Sicer pa je to stara značilnost za prodajo in nakup na takšnih in podobnih sejmih.

V krajšem razgovoru sem se ustavljal pri Ivanu Babiću iz Ptujja, ki je v svojem paviljončku prodajal umetne cvetice, otroške igračke in še nekatere druge drobne stvari. Z iztržkom ni bil ravno najbolj zadovoljen, toda počasi se je le zmanjševala njegova zaloga. V razgovoru naju je zmotil starejši kmečki možakar, ki je vprašal za ceno majhnega okroglega ogledala. »Samo en novi dinar stane, očka.« Možakar je segel v žep, dal kovanec, si ogledal in ogledalu že precej zaraščeno brado in se izgubil v množici.

Ivan Varjačić iz Krapine je prodajal copate in mi prav tako potočil: »E, mladi gospon slabo idu poslovi, izgleda da ljudi nemaju para!« Nekaj časa sem stal ob njegovi tržnici in opazoval mimoidoče. Z bežnimi pogledi so božali njegove lepo izdelane copate, toda v času te moje »kontrolne« ni prodal nobenih.

Naptil sem se dalje po sejmišču in se ustavljal pri kramarjih,

ki so svoje spominko in drugo v pravem pomenu besede, staro šaro prodajali kar na tleh. Verjetno sem vzbujal malce »inšpektorski videz« in so me zato zelo presenečeno sprejeli. Ce se

Na sejmišču je bilo zelo živahno.

nisem zmotil, so jim lica precej pordela. Njihov sosed mi je pozneje povedal, da so to tisti »črni« kramarji, ki za svoje delo prav gotovo nimajo ustreznega dovoljenja. Poudaril je tudi, da bi morala tržna inšpekcija posvečati takšnim prodajalcem nekoliko več pozornosti.

Pot me je zanesla tudi mimo stojnice našega znanega ptujskega »Ribencana« Antona Pintarja, ki je s hčerko Darinko prodajal svoje lesene izdelke, katerih seznam se prične pri sitih ter rešetih in konča pri pravi leseni ribenčanski žlici. Darinka mi je povedala, no saj veste kaj, promet je bil bolj slab, toda še vedno je boljše prodati nekaj, kot pa čisto nič.

Tudi Valentin Rodek iz Kamence pri Lepoglavu je pripeljal na ormoški Martinov sejem veliko zalogo lesenih škafov in kadi. Pri prodaji mu je pomagala hčerka Anica. Valentin je bil zelo glasen in pravi reklamni zvočnik za svoje izdelke. Videz je, da mu je to precej povečalo njegov dnevni izkupiček. Ob koncu me je prepričal, da sem ga skupaj z nekaterimi njegovimi kupci fotografiral za spomin.

Ko sem nameraval zapustiti sejmišče, me je pritegnila glasna skupina, ki je bila strnjena okrog prodajalca, ki je prodajal usnjeno opremo za konjske vprege. Eden izmed njih je držal v rokah konjski »homot« in z besedami prepričeval prodajalca: »Daš za dvajset jurjev?«

S seje sekcije za družbeno aktivnost žena v Ormožu

V sredo je bila v Ormožu seja sekcije za družbeno aktivnost žena pri občinski konferenci SZDL Ormož. Na seji so obravnavali sodelovanje žena v pripravah na predstoječo skupščinske volitve in diskutirali o izvedbi ankete o otroškem varstvu v ormoški občini.

Ker sta obe točki dnevnega reda trenutno zelo aktualni in se neposredno nanašata tudi na sekcijo oziroma na ormoške žene, vam bomo o tem obširneje poročali prihodnjik.

Po seji je bila demonstracija nekaterih gospodinjskih strojev in pripomočkov, ki so jo pripravili v sodelovanju s centralnim zavodom za napredek gospodinjstva in trgovskim podjetjem Jarja iz Ormoža. Demonstracija je bila v poslovalnici Železnina TP Jarja v Ormožu. J. S.

lost zakoni kemije dopuščajo, da se vino meša z vodo v vsakem razmerju. Zaradi pomanjkljive kontrole pri prodaji so v kleteh omogočeni vsi eksperimenti mešanja vseh vrst vin, vode, sladkorja in ostalih sestavin za proizvodnjo vina. Ko bi se posrečilo davkarji zajeti vsaj polovico proizvedenega in prodanega vina in ostalih pijač, ki gredo mimo njih, bi bila velika pridobitev. Ali ne bi mogli vsaj dvakrat na leto popisati zaloge pri proizvajalcih, zasebnih in družbenih ...

... Končajmo s to debato. Na zdravje! Vsaj danes ob kozarcu vina pozabimo na celoleten trud v vinogradu in na nizko odkupno ceno mošta ...

Del razgovora sem zapisal z namenom, da ne bi ob martinovanju res pozabili na težave in na dejstvo, da slovenskemu vinogradništvu grozi opustitev proizvodnje. Na to opozarjajo povsod in čakajo na nujne ukrepe, ki naj rešijo vinsko krizo. Z R

Hišica z vrtom — za mnoge nedosegljiv sen

Predrage gradbene parcele, urbanizacija, komunalna ureditev

Velika želja mnogih, ki se tiščiijo v pretesnih prostorih, se vozijo po več kilometrov daleč v službo, in tudi tistih, ki stanujejo v prebučnih blokih, je lastna hiša z vrtom, malo odmaknjena od mestnega hrupa... Pojavijo se vprašanja, kje graditi, predvsem, kje dobiti parcelo po znosni ceni. Vemo, da so pretirano drage. Tudi finančne zahteve so pri gradnji velike. Na žalost je opaziti, da se stanje pri komunalni ureditvi in urbanizaciji na splošno zadnja leta ni bistveno izboljšalo.

Vse do danes je izdelanih zazidalnih načrtov za 1368 stanovanjskih enot za družbeno in individualno gradnjo stanovanj. Pri tem so upoštevani načrti zazidave za Majšperk in Kidričevo, vsi ostali načrti pa so izdelani za mesto Ptuj in njegovo bližnjo okolico. Večina zazidalnih načrtov obsega predvsem arhitektonske prostorske rešitve za objekte, dovozne stanovanjske ceste in parcelacijo z velikostjo novih gradbenih parcel. Le nekaj načrtov vsebuje tudi projektne rešitve osnovnih komunalnih naprav in to predvsem stanovanjskih, dovoznih cest in le nekaj tudi načrte kanalizacije in vodovoda. Dobra komunalna opremljenost naseljenega zemljišča in redno vzdrževanje komunalnih naprav sodi v bistvene elemente življenjskega standarda občanov. Možnosti za komunalno opremljanje zemljišč so minimalne. Te možnosti so zmanjšane zaradi večjega števila zazidalnih okolisev. Gradnja hiš je istočasno v dvanajstih zazidalnih okoljih, v katerih je razpršena gradnja na zemljiščih, ki se pretežno služijo za kmetijsko proizvodnjo. Pri realizaciji zazidalnih načrtov in načrtni zazidavi posameznih parcel je predpogoj postopno komunalno opremljanje novih gradbenih zemljišč.

Ena glavnih ovir za načrtno graditev stanovanj je brez dvoma pridobivanje gradbenih zemljišč, ki so pretežno v zasebni lasti in so predmet špekulacij pri prodaji. Cena teh zemljišč se giblje od 10—20 N dinarjev za kvadratni meter. Za komunalno neopremljeno zemljišče je to visoka cena in velika ovira za sprejeto urbanizacijo mesta. Zaradi tega je tudi toliko nedovoljenih gradenj. Interesenti kupujejo zemljišča na kmetijskih obdelovalnih površinah in ne v gradbenih okoljih. Cena zemljišč izven gradbenih okolisev dosega le eno desetino cen zem-

ljišč v okoljih. Omenjena dejstva močno vplivajo na uspešnost načrtne gradnje stanovanj in realizacije sprejetih urbanističnih načrtov. To se opazi zlasti pri individualni gradnji stanovanj. Treba bi bilo pridobiti z nakupom zemljišča v ustreznih gradbenih okoljih in nato nadaljevati načrtno gradnjo stanovanj v takih okoljih, kjer so dani pogoji za komunalno opremljanje zemljišč.

Na zadnji seji sveta za urbanizacijo in komunalne zadeve skupščine občine Ptuj so podrobno razpravljali o teh in podobnih vprašanjih in podali smernice, kako jih urediti. Med drugim so podali smernice tudi za usklajevanje urbanistične dokumentacije. Predvsem so predlagali, za katera mesta, naselja in druga območja se naj izdelajo urbanistični in zazidalni načrti, za katera samo zazidalni načrti in katera naselja se naj urejajo po urbanističnem redu. Za zunanje centre so predlagali urbanistične ređe, ki zlasti finančno niso zahtevni, zadoščajo pa dejanskim potrebam. Za Majšperk in Kidričevo so predlagali izdelavo zazidalnih načrtov, za samo mesto Ptuj pa urbanistično zazidalni načrt.

Z R

Razprava o delu mladih v Slovenski Bistrici

Včeraj so v večernih urah v Slovenski Bistrici razpravljale družbenopolitične organizacije Zgornje in Slovenske Bistrice o delu mladih na tem področju. V zadnjih mesecih so bile na tem področju ustanovljene tri mladinske organizacije, mislimo na aktiv mladine, mladinski klub in taborniško organizacijo. Vendar se nobena od teh treh ne more pohvaliti, da je začela z aktivnim delom, predvsem zaradi ovir, na katere so naleteli.

Na razpravi so se pogovorili tudi o porabi sredstev, sprejel pa bodo tudi program proslav ob dnevu republike. — b

Trčenje dveh mopedov

Dne 8. 11. 1968 se je v trgu Lenart pripetila prometna nesreča, ki jo je povzročil voznik mopedu Bogdan Žižek, roj. 1. oktobra 1931, ki se je zaletel v voznika mopedu Draga Skrbiša, roj. 19. 8. 1933. Do nesreče je prišlo, ker sta oba voznika vozila v isto smer in se je prvi Drago Skrbiš zaustavil. Za njim vozeči Bogdan Žižek pa je gledal v desno stran in ni pazil predse ter se tako zaletel v spredaj vozečega Skrbiša. Pri tem je Skrbiš dobil težje telesne poškodbe in so ga odpeljali v bolnišnico. Toš

Razgovor s članom CK ZMS

V torek je bil v Ormožu na občinskem komiteju ZMS razgovor s članom CK ZMS tov. Seničarjem o nekaterih izstopajočih problemih, ki se pojavljajo pri delu v posameznih organizacijah ZMS. Obravnavali so nekatera vprašanja, ki se nanašajo na zaposlovanje mladih, o njihovem šolanju ter o problemih mladih, ki ostajajo doma na kmetijah.

Dogovorili so se tudi za predletno problemsko konferenco, na kateri bo osrednja točka dnevnega reda problematika mladih kmetovalcev, in splošna vprašanja, ki se nanašajo na dvig sodobne kmetijske proizvodnje. J. S.

Od vode do mostu v Studenicah

O studeniški vodi je bilo v našem listu že marsikaj napisanega. Zaradi nje je nastal tudi spor s komunalnim zavodom. Toda Studeničani se še naprej pritožujejo, da z njihovo vodo ni vse v redu. Pravijo, da je zadnje zajetje preveč provizorično, da bi ustrezalo ob vsakem času. Tako je ob večjih nalivih voda umazana. In v vasi je vrsta žena, ki čakajo na vodo, da bo čista in pitna.

Toda, dovolj o vodi, raje si ogledimo studeniški most, ki ga drži pokonci samo še njegova starost. V zadnjem času se v Studenicah posvetujejo, da bi pribivalci skupaj s kmetijskim

kombinatom in gozdnim gospodarstvom zbrali les za njegovo obnovo. Toda, če se bodo Studeničani tako obricali kot do sedaj, še dolgo ne bodo imeli novega mostu.

Mogoče sem ob mostu preostro zastavil besedo na račun Studeničanov. Vendar nam mora biti vsem jasno, če sami ne bomo skrbeli za svoje življenjske potrebe, drugi tudi ne bodo. Torej držimo vsi skupaj »fige«, da bo most zdržal letošnjo zimo. Spomlad pa stopimo v akcijo, in takrat ko bodo drugi videli, da se je začelo delati, bodo tudi sami prispevali svoj delež, saj je most potreben tudi njim.

TP »IZBIRA« SE PRIBLIŽUJE REALIZACIJI

Preteklo nedeljo je bil zbor delovnega kolektiva trgovskega podjetja Izbira v gostinskih prostorih gradu Borl.

Na zboru je kolektiv razpravljal o poslovanju v obdobju tretjega trimesečja tekočega leta, predvsem o doseženih realizaciji in ostalih tekočih zadevah podjetja. Postavljeni plan so v glavnem vse poslovne enote zadovoljivo dosegle, nekatere so

realizirale plan za celo leto. Zeljla kolektiva je, da v zadnjih dveh mesecih doseže še milijardo tristo milijonov dinarjev prometa in se približa zaželeni pet milijardni realizaciji.

Pred zborom je članom kolektiva predaval zastopnik odseka za narodno obrambo o najnovejših ukrepih v slučaju vojne-ga napada. Predavanje je popo-pestnil s filmi.

Kolektiv TP izbire šteje 220 članov. Posnetek z nedeljskega zbora na Borlu

